

เดื่อหูกวาง

Meliosma simplicifolia (Roxb.) Walp.

วงศ์ SABIACEAE

ชื่อพื้นเมือง :

ไม้พุ่ม หรือไม้ต้นขนาดเล็ก ไม่ผลัดใบ สูงได้ถึง 18 ม. เรือนยอดไม่เป็นระเบียบ ลำต้นสั้น เปลือก สีเทาอ่อนหรือน้ำตาลอมครีม มีช่องหายใจนูนสีน้ำตาลอมส้ม เปลือกในสีชมพูอ่อนมีขีดสีเหลืองเข้ม ใบ เดี่ยว เรียงสลับ กว้าง 1.5-10 ซม. ยาว 6-40 ซม. รูปรี รูปไข่กลับหรือรูปใบหอกกลับ เรียวแหลมทั้งสองด้าน โคนใบสองข้างเท่ากัน ขอบใบเรียบหรือจักซี่ฟันห่างๆ ใบแก่ค่อนข้างหนาคล้ายแผ่นหนัง ด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน ด้านล่างเกลี้ยง หรือมีขนสั้นกระจายโดยเฉพาะบนเส้นใบ มักมีกลุ่มขนที่มุมของเส้นใบ เส้นใบ 16-24 คู่ บางที่มีแต้มสีแดง ก้านใบยาว 1-4 ซม. แขนงมีปีกด้านบน โคนบวม มีขนเล็กน้อย ไม่มีหูใบ ดอก สีขาวหรือครีม มีกลิ่นหอม ขนาดประมาณ 5 มม. ไม้สมมาตร ออกเป็นช่อตั้งตรงยาวได้ถึง 40 ซม. ที่ปลายยอดและตามซอกใบบนๆ มักมีใบลดรูปอยู่ที่ซอกกิ่ง ล่างๆ กลีบเลี้ยงมี 5(6) กลีบ สีเขียวอ่อนหรือสีขาว ยาวประมาณ 1.2 มม. มีขนโดยเฉพาะขอบกลีบล่างคล้ายใบประดับ กลีบดอก 5 กลีบ นุ่ม ยาวประมาณ 1-2.2 มม. กลีบด้านนอก 3 กลีบใหญ่กว่า รูปกลมหรือรูปไข่กว้าง กลีบด้านใน 2 กลีบเล็กกว่า จักจี้เป็น 2 พู แหลม แต่ไม่มีพูเล็กตรงกลาง เกสรเพศผู้ที่สมบูรณ์มีอับเรณูสีส้ม ติดที่โคนของกลีบดอกกลีบเล็ก เกสรเพศผู้จะร่วงทันทีหลังจากดอกบาน รังไข่ยาวประมาณ 0.5 มม. เกลี้ยง ก้านเกสรเพศเมียสั้น ยอดเกสรเพศเมียเล็กมาก เกลี้ยง ผล กลม ยาว 0.5-1 ซม. โคนเบี้ยว สีเขียว เมื่อสุกสีดำ ผงเมล็ดแข็ง เป็นสัน ย่น มีเส้นร่างแหนูนขึ้น มีเนื้อบางหุ้ม หายากในป่าดิบชื้นในภาคใต้ สูงประมาณ 600 ม. (แต่ที่อื่นขึ้นได้สูงถึง 3000 ม.)

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โฮมอนด์ ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z)-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : <http://tropical.theferns.info/viewtropical.php?id=Meliosma+simplicifolia>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

